

דף מב.

עין משפט א. ב.

אור"ח סימן שלד פעיף כז

כז. ל. גחלת המונחת במקום שרבים ניזוקים בה יכול לכבותה ^י בין אם היא של מתכת בין אם היא של עץ, ולהרמב"ם אסור בשל עץ.

עין משפט ג.

אור"ח סימן שח פעיף יח

יח. כא. קוץ המונח בר"ה מותר לטלטלו ^כ פחות פחות מד' אמות ^ל, ובכרמלית מותר לטלטלו טלטול גמור משום שמא ינזקו בו רבים ובמקום הזיקא דרבים לא גזרו רבנן.

עין משפט ד. ה.

אור"ח סימן שיח פעיף יב.

עיינ לעיל דף מא. עין משפט אות ד

עין משפט ו.

אור"ח סימן שיח פעיף ט.

ט. יא. כלי ראשון אפי' לאחר שהעבירוהו מעל האש מבשל ^מ כל זמן שהיד סולדת בו, ע"כ אסור ליתן לתוכו תבלין, אבל מלח שצריך בישול גדול ^נ כמו בשר השור מותר ליתן בתוכו, ויש מי שאוסר לתת

^י. לפי שהיא משאצ"ל דאינו אלא איסור מדרבנן, ובמקום היזק דרבים לא גזרו, ולהרמב"ם דמחייב במלאכה שאצ"ל אוסר בשל עץ אבל בשל מתכת גם לרמב"ם אינו אסור אלא מדרבנן כי לא יכול לבוא לידי מלאכה שצריכה לגופה, כה"ח אות קנ"ד. ודעת השו"ע דלא כרמב"ם רק לחוש לזה.

^כ. ודין גחלת בר"ה עיין בסוף סי' של"ד, וכתב הריב"ש בסי' ת"א דוקא קוץ דק אבל קוץ גדול לא התירו בזה דניכר לכל, והרשב"ץ בח"א סי' קל"ז חלק עליו, אך בחידושי הרשב"א מוכח כהריב"ש, כה"ח אות ק"ל.

ודוקא קוץ שיש בו היזק אבל לא באבן, כה"ח אות קל"א.

^ל. עד שיסלקנו לצדדים, רש"י שם.

^מ. כיון שנתחמם ע"י האש דפנותיו חמין, אבל כלי שני אינו מבשל אפי' היד סולדת בו שאין דפנותיו חמין והולך ומתקרר. ב"י. וכ"כ ביו"ד סי' ק"ה.

^נ. שני לשונות בגמ' שבת מ"ב וכך פסק הרי"ף והרמב"ם כלישנא בתרא ולקולא אך הרמ"א פסק כלישנא קמא ולחומרא והמחמיר תע"ב.

לתוכו בשר מלוח ^ו אפי' הוא של שור.

הגה: ואפי' בלא מלוח אסור ונקט מלוח דבלי זה אסור משום דם שבו.

הגה: ויש אוסרין לתת מלח אפי' בכלי שני כל זמן שהיד סולדת בו, והמחמיר תע"ב.

הגה: עבר ונתן מלח אפי' בכלי ראשון ואפי' הוא על האש הגם שעבר איסור, המאכל מותר, שהמלח בטל לגבי המאכל ^ע.

דף מב:

עין משפט א. אר"ח סימן שיח פעיף ט
עיי' לעיל דף מב. עין משפט אות ו

עין משפט ב. אר"ח סימן רסה פעיף ג

ג. אין נותנים בשבת כלי תחת הנר ^פ לקבל שמן הנוטף מפני שהוא מבטל כלי מהיכנו ^ז, ומותר ליתנו מבעוד יום ^ק והשמן הנוטף אסור להסתפק ממנו בשבת.

ס. משום לחלוחית שבו מתבשל, טור, ואין חולק בזה הגם שהשו"ע כתבה בשם י"א, כה"ח אות ק"ח.

ע. ולא אומרים שזה דבר שיש לו מתירין ולא בטל כיון שכאן נתבטל קודם שנעשה האיסור. ועיי' בכה"ח אות קי"ב.

וצ"ל שבמלח האחרון לא היה בו כדי ליתן הטעם בקדירה שזה כבר נתן מאתמול, אבל אם המלח הזה הוא שנתן טעם לא בטל כמ"ש ביו"ד סי' פ"ז בסופו, וכן במשנה פ"ב דערלה.

ו. והמלח יש לו דין יבש ולא לח, כה"ח אות קי"ד.

פ. דלפני זה היה ראוי לטלטל הכלי ועכשיו בשבת עושהו מוקצה, ט"ז ס"ק א', וכאלו שוברו בשבת, לבוש.

צ. ואם ישנו בכלי פרי או דבר שיכול לטלטלו מותר ליתן הכלי דלא הוי מבטלו מהיכנו דמותר גם אחרי שנטף לתוכו לטלטלו, כה"ח אות י' ממ"א.

וכן מותר ליתן בגד בלוי שיבלע בו השמן הנוטף ולא שייך בו בסיס לדבר האסור, כה"ח אות י"ב.

ק. ואם לא נטף בו כלל מותר לטלטלו דלא נאסר הכלי בגלל המחשבה, אבל אם נטף בו שמן אפי' מבעוד יום נאסר הכלי בטלטול שהיה מחשבה וגם מעשה, וככלי שמלאכתו לאיסור, כה"ח אות י"ד מא"ר.

הגה: אסור ליגע בנר דולק ^ר כשהוא תלוי אע"פ שאינו מטלטל ואין בזה מוקצה בנגיעה בעלמא, מ"מ אסור שמא יתנדנד קצת בנגיעתו ויטה ^ש.

עין משפט ג. אר"ה סימן שי סעיף ו

ג. כל דבר שאסור לטלטלו אסור ליתן תחתיו כלי כדי שיפול האיסור לתוכו, משום שאז מבטל כלי ההיתר מהיכנו ^ה, אבל מותר לכפות על האיסור כלי ובלבד שלא יגע ^א בגוף האיסור.

אר"ה סימן שכב סעיף א

א. ביצה שנולדה בשבת אסור אפי' לטלטלה ^ב, ואפי' נתערבה באלף כולן אסורות ^ג, אבל יכול לכופף עליה כלי שלא תשבר ובלבד שלא יגע בה בכלי.

ד. מי שכבה נר בשבת בשוגג אסור להתענות בשבת עצמו אלא יתענה שני וחמישי ויתן לצדקה שיעור דמי קרבן חטאת, ברכי יוסף סי' של"ד אות ו', ושיעור דמי חטאת היינו עז קטן, בת ח' ימים.

ה. מי שנענע בראשו המנורה הדולקת בשבת בלא כוונה ונשפך מעט שמן, לא נכנס בגדר שוגג, דשוגג היינו או שלא ידע ששבת היום או סבר שמלאכה זו מותרת, אבל כאן הוא אונס, וה"ה אם כבה הנר ע"י פתיחת הדלת ברוח שנהיה מפתיחת הדלת לא הוי שוגג להתחייב בתענית וכפרה בחטאת, כה"ח אות ט"ז.

מי שעבר אפי' באיסור דרבנן יתענה יום אחד, שם באות י"ז.

ו. ואז אם ירחיק השמן חייב משום מכבה ואם יקרב השמן חייב משום מבעיר, שם אות י"ח.

ז. שבת מ"ב, ודומה שסותר כלי זה ממה שהיה ראוי בתחלה, טור וכ"כ רש"י ורמב"ם בפ' כ"ה הלכה כ"ג. ובמקום אחר פי' רש"י דהוי כבונה כלי זה כה"ח אות כ"ט.

א. אע"ג דמוקצה מותר בנגיעה וכמ"ש בסי' ש"ח סעיף מ"ב היינו כשהנגיעה היא לצורך דבר המותר, אבל כאן לצורך דבר המוקצה, ב"י בשם ת"ה, ט"ז ס"ק ה', ועיין בכה"ח אות ל"א.

ב. ברייתא וגמ' בביצה ב' ע"ב. והטעם גזירה שבת אחר יו"ט דאסורה בו משום הכנה, דכל ביצה שנולדה היום, מאתמול נגמרה וא"כ נמצא שיו"ט הכין לשבת וקיי"ל דאין יו"ט מכין לשבת, וע"כ גזרו בכל שבת דעלמא אטו שבת שאחר יו"ט. ואסור אפי' לטלטלה משום מוקצה.

ג. משום דבר שיש לו מתירין, ואפי' בספק נולדה היום והתערבה ג"כ אסורה כמבואר ביו"ד ריש סי' ק"ב.

ובענין ספק ספיקא בדבר שיש לו מתירין עיין ביו"ד סי' ק"ב סעיף ח'.

א"ח סימן תקיג סעיף ד

ה. ד. מותר לכפות עליה כלי ד כדי שלא תשבר, ובלבד שלא יגע ה בה הכלי.

ד. אבל אסור לתת כלי תחת התרנגולת לקבל ביצתה משום מבטל כלי מהיכנו, ב"י. ועיין בסי' ש"י סעיף ו'.

ה. שמא ינענע אותה. ט"ז ס"ק ה'. ולדעת מרן אסור גם בנגיעה בלי שינענעה.